

— AKTIVITY

ŘEŠENÍ

O československé a české měně

Příběh československé měny začal 25. února 1919, kdy ministrský předseda Alois Rašín navrhl schválení dvou zákonů, na jejichž základě byla provedena měnová odluha od rakousko-uherské koruny. Následně došlo k uzavření hranic Československa a okolkování rakousko-uherských bankovek. Alois Rašín byl zastáncem pevné koruny, úspor a hyperinflace, která měla snížit ceny exportovaných výrobků. Zatímco období druhé poloviny 20. let bylo obdobím mimořádné prosperity, ve 30. letech propukla Velká hospodářská krize, jež dolehla na i na československé hospodářství. Východiskem se stalo v roce 1934 zřízení Národní banky Československé.

Dne 15. března 1939 došlo k okupaci zbylého teritoria českých zemí nacistickým Německem. Zároveň bylo rozhodnuto, že měnou bude říšská marka a koruna (protektorátní). Následně si Německo vynutilo převod veškerých zlatých rezerv nyní již Národní banky pro Čechy a Moravu do protektorátu. K obnově československé měny došlo až po ukončení II. světové války.

Změny v československé ekonomice nastaly záhy po komunistickém převratu v únoru roku 1948. Ekonomika se měla proměnit na direktivně plánovanou dle čínského vzoru s tím, že důležitá úloha byla přirčena Státní bance československé. Ta plnila funkce cedulové banky i bank obchodních. V Československu v letech 1948 až 1989 oficiálně neexistovala inflace, nicméně velká řada zboží byla nedostatková. Jednalo se proto o tzv. skrytou inflaci. K obnově tržního hospodářství došlo po sametové revoluci v roce 1989. Jedním z prvních kroků bylo i vytvoření standardního třístupňového bankovního systému. Po rozdělení Československa a vzniku samostatné České republiky došlo k vytvoření České národní banky a samostatné české koruny.

Nejvyšším řídicím orgánem České národní banky je bankovní rada, jejíž členy jmenuje vláda na návrh prezidenta republiky. V čele sedmičlenné bankovní rady stojí guvernér. Hlavním cílem České národní banky je udržování stabilního kurzu koruny, čímž přispívá ke stabilnímu ekonomickému prostředí. Dále pak pečuje o finanční stabilitu a bezpečné fungování finančního systému v ČR. V souladu se svým hlavním cílem ČNB určuje měnovou politiku, vydává bankovky a mince, řídí a dohlíží na peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank. Vykonává dohled nad záložnami. Jako ústřední banka poskytuje bankovní služby státu a veřejnému sektoru. Vede účty organizacím a osobám napojeným na státní rozpočet. K zajištění stanovených úkolů ČNB zpracovává a vytváří statistické informace.

Chyba	Správně	Komentář
ministrský předseda Alois Rašín	ministr financí Alois Rašín	Prvním ministrem financí nově vzniklé Československé republiky se stal Alois Rašín (1867–1923). V čele tohoto resortu stál celkem dvakrát, a to 1918–1919 a 1922–1923
Alois Rašín byl zastáncem ... hyperinflace	Alois Rašín byl zastáncem ... deflace	Alois Rašín ve svých úvahách o měnové politice odmítal jakoukoliv možnost inflace. V praktické politice pak požadoval zvyšování hodnoty československé koruny, třeba i za cenu devizových intervencí, s cílem snížit cenovou hladinu v Československu na úroveň co nejbliže té před I. světovou válkou. V pozadí stála také úvaha, že inflace poškozuje obyvatelstvo, které vytváří úspory, a tak je demotivuje v jeho úsilí spořit.
1934 zřízení Národní banky Československé	1934 provedení devalvace československé koruny	V době po propuknutí hospodářské krize se v celém světě hledaly způsoby na její překonání, a to i za použití nekonvenčních nástrojů měnové politiky. Mezi jedno z takových opatření náležela i devalvace měny. V ČSR k hlavním zastáncům odhodnocení měny náležel prof. Karel Engliš (1880–1961), který doporučoval snížení zlaté parity koruny o 1/6. V roce 1934 byla devalvace provedena v jím doporučených intencích, tj. snížil se zlatý obsah koruny z 44,58 mg na 37,15 mg za 1 Kč.
veškerých zlatých rezerv ... do protektorátu	části zlatých rezerv	Národní banka Československá, resp. nová Národní banka pro Čechy a Moravu byla donucena odevzdat Říšské bance část svých devizových zásob, jednak těch, které se nacházely přímo v protektorátu, a jednak těch, jež měla uložena v cizině u Banky pro mezinárodní platby (část z nich v Bank of England). Nicméně zlato, jež bylo uloženo v Bank of England, cca 27 tun, nebylo převedeno do Německa a později jej bylo využito československou exilovou vládou pro financování zahraničního odboje, především vyzbrojení čs. armády. Stejně tak nedošlo k transferu části zlata vedeného na jméno Banky pro mezinárodní platby, jež bylo uloženo ve Švýcarsku.
dle čínského vzoru	dle sovětského vzoru	Po komunistickém převratu v únoru 1948 se téměř ve všech oborech československého hospodářství uplatnili sovětsští poradci a zároveň českoslovenští komunističtí představitelé nekriticky přejímali veškeré národohospodářské myšlenky ze SSSR.
tzv. skrytou inflaci	tzv. potlačenou inflaci	V socialistické ekonomice oficiálně neexistovala inflace, a tak díky administrativnímu řízení ekonomiky nedocházelo k tržním změnám cen. Ve skutečnosti se inflace projevovala jiným způsobem – nedostatkem zboží, tj. potlačenou inflací.
třístupňového bankovního systému	dvoustupňového bankovního systému	Ve dvoustupňovém bankovním systému existují vedle sebe centrální banka a dále banky komerční/obchodní. V letech 1950–1989 se v Československu uplatňoval jednostupňový systém bankovníctví, v němž Státní banka československá plnila úkoly centrální banky i bank obchodních.
vláda na návrh prezidenta republiky	prezident republiky	Česká národní banka při plnění svých zákonem stanovených funkcí disponuje vysokou mírou nezávislosti na politických strukturách. Proto také jmenování členů bankovní rady náleží do kompetence prezidenta republiky.
udržování stabilního kurzu koruny	péče o cenovou stabilitu	Hlavním cílem České národní banky je ve smyslu ústavy (zákona č. 1/1993 Sb. v platném znění) péče o cenovou stabilitu. Podle zákona o ČNB: „Česká národní banka dále pečuje o finanční stabilitu a o bezpečné fungování finančního systému v České republice. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, Česká národní banka podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu a obecné hospodářské politiky v Evropské unii se zámyslem přispět k dosažení cílů Evropské unie.“
záložnami	finančním trhem	Česká národní banka v roce 2006 převzala kompetence všech dalších institucí, jež vykonávaly dohled nad finančním trhem (Komise pro cenné papíry, Úřad státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění a Úřad pro dohled nad družstevními záložnami). Vykonává dohled nad bankovním sektorem, kapitálovým trhem, pojišťovnictvím, penzijním připojištěním, družstevními záložnami, institucemi elektronických peněz a směnárny.

— AKTIVITY

ŘEŠENÍ

O papírových penězích z Číny

Přesmyčka	Řešení	První písmeno
RIUTOROMAM	MORATORIUM	M
CIKEA	AKCIE	A
ČERTILU	RUČITEL	R
FITKÁCERTI	CERTIFIKÁT	C
CEGALIBO	OBLIGACE	O
–	–	–
JINÍPĚŠTO	POJIŠTĚNÍ	P
OVOBĚŽI	OBĚŽIVO	O
VIDITALIK	LIKVIDITA	L
RABOT	OBRAT	O

Přesmyčka	Řešení	První písmeno
DAVLK	VKLAD	V
CISTENIVE	INVESTICE	I
BARDOLM	LOMBARD	L
SEMIE	EMISE	É
NĚMA	MĚNA	M
–	–	–
OŽNAZÁL	ZÁLOŽNA	Z
–	–	–
VÁNÍNANCOFIRE	REFINANCOVÁNÍ	R
ÚSPYRO	ÚSPORY	U
KANBA	BANKA	B
RYZVERE	REZERVY	R
GOBLIO	OBLIGO	O
KONTES	ESKONT	E
KEDRIT	KREDIT	K
ÚŘEV	ÚVĚR	U